

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ВИКЛАДАННЯ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету іноземної філології

(підпис) Г.Ф. Морошкіна
(ініціали та прізвище)
« 01 » вересня 2021 р.

**ПРАКТИКА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ З ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(АНГЛІЙСЬКА)
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

підготовки магістра
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 035 Філологія

предметної спеціальності:

035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
освітньо-професійна програма:
Мова і література (іспанська)

Укладач: Каніболоцька О.А., кандидат педагогічних наук, доцент; доцент кафедри
викладання другої іноземної мови

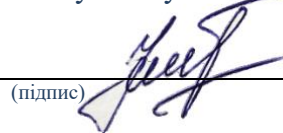
Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри викладання другої
іноземної мови
Протокол № 1 від “ 28 ” серпня 2021 р.
Завідувач кафедри

О.А. Каніболоцька
(ініціали, прізвище)

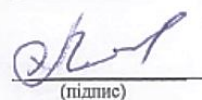
Ухвалено науково-методичною радою
Факультету іноземної філології

Протокол № 1 від “ 31 ” серпня 2021 р.
Голова науково-методичної ради
Факультету іноземної філології

О.А. Каніболоцька
(ініціали, прізвище)

Погоджено
з навчально-методичним відділом

О.В. Луцинська
(ініціали, прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»	Кількість кредитів – 3	Вибіркова	
		Цикл дисциплін вільного вибору студента в межах спеціальності	
Спеціальність 035 «Філологія»	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
Спеціалізація 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська		1 -й	1 -й
Освітньо-професійна програма «Переклад (англійський)»	Змістових модулів – 4	Лекції	
		12 год.	6 год.
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Практичні	
		10 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		68 год.	80 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою викладання навчальної дисципліни *«Практика писемного мовлення з другої іноземної мови (англійської)»* є формування у студентів вмінь та навичок ефективного писемного висловлювання. Курс передбачає ознайомлення студентів з основними техніками писемної майстерності відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Мета викладання дисципліни досягається шляхом комплексного навчання усіх видів мовленнєвої діяльності: читання, аудіювання, говоріння, але сфокусована насамперед на **письмі**.

Практичне оволодіння іноземною мовою тісно пов'язане з теоретичним осмисленням системи мови й правил функціонування мовних одиниць у комунікації, а також із формуванням умінь аналізувати, узагальнювати й систематизувати факти мови і мовлення.

Для написання лекцій, резюме, анотацій, рефератів дослідницьких статей та есе студенти стикаються з необхідністю створювати різноманітні тексти. Здатність писати тексти за чітко визначеними темою, метою написання, враховуючи різні точки зору на питання, що піднімаються, їх висвітлення і обґрунтування, а також формулювання влучних

висновків з розглянутого, дослідженого і викладеного матеріалу є важливим компонентом практики писемного мовлення.

Основними завданнями викладання дисципліни «*Практика писемного мовлення з другої іноземної мови (англійської)*» є навчити студентів:

- послідовно організовувати інформацію й ідеї;
- писати чітко, послідовно, з плавними переходами від однієї думки до наступної;
- правильно використовувати знаки пунктуації;
- інтегрувати до тексту цитати та посилання;
- підсумовувати і узагальнювати важливу інформацію;
- аналізувати та синтезувати інформацію, що походить із різних джерел;
- переглядати та редагувати текст, щоб поліпшити його чіткість, узгодженість і правильність;
- будувати письмове висловлювання, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі і основній думці, задуму, обраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної комунікативної мети.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<i>Загальні компетентності:</i> ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	<i>Методи:</i> Наочні методи (схеми, моделі). Словесні методи (презентації, пояснення, робота з підручником). Практичні методи (творчі завдання, кейси, розробка проектів). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації). Проблемно-пошукові методи (репродуктивні). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, рольова гра).
СК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. СК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.	<i>Методи контролю і самоконтролю</i> (усний, письмовий, програмований, практичний). <i>Контрольні заходи:</i> Теоретичне та практичне тестування за змістовим модулем.
<i>Програмні результати навчання:</i> ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для	<i>Методи контролю і самоконтролю</i> (усний, письмовий, програмований, практичний).

досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації). ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності. ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються. ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.	<i>Самостійно-пошукові методи</i> (індивідуальна робота, практична робота). <i>Контрольні заходи:</i> -захист розмовних проєктів; -індивідуальне завдання (ІЗ); -екзамен.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «*Практика писемного мовлення з другої іноземної мови (англійської)*» спирається на знання, вміння, навички, отримані, сформовані і розвинуті під час вивчення дисципліни «*Друга іноземна мови (англійська)*». Опора на досвід володіння першою мовою є об'єктивно позитивним мотиваційним фактором. Дисципліна передбачає використання знань з лінгвістики, історії, філософії, культурології, політології, літературознавства, психології, педагогіки.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організація письмового тексту.

Розуміння тексту, почуття контексту. Правила пунктуації. Ситуація комунікації. Зв'язність та змістовність письмового викладу. Абзац як структурна одиниця тексту. Організація абзацу.

Змістовий модуль 2. Типи текстів.

П'ять типів текстів. 1) опис; 2) розповідь; 3) роздум; 4) інструкція; 5) пояснення.

Змістовий модуль 3. Організація тексту. Розумові операції і дії.

Типи викладу (генералізація, дефініція, класифікація, аналіз, порівняння, аналогія, ілюстрація, модалізація).

Змістовий модуль 4. Написання тексту.

Написання переказу. Засоби покращення (удосконалення) тексту. Як зрозуміти довгий текст. Структурно-орієнтований, процесуальний та жанровий, інтегративний підходи до написання тексту. Як знайти ідеї.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

		о/д ф.	з/ди ст ф.									
1	15	6	3	4	2	2	1	9	12	4	11	15
2	15	6	3	2	2	4	1	9	12	4	11	15
3	15	6	3	2	2	4	1	9	12	4	11	15
4	15	4	1	4	-	-	1	11	14	4	11	15
Усього за змістов і модулі	60	22	10	12	6	10	4	38	50	16	44	60
Підсум ковий семест ровий контро ль залік	30			0	0			30	30			40
Загало м	90									100		

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	3
1	Організація письмового тексту. Правила пунктуації.	2	2
1	Зв'язність та змістовність письмового викладу. Організація абзацу.	2	-
2	П'ять типів текстів. Просторові, часові, логічні конектори	2	2
3	Розумові операції і дії. Типи викладу.	2	-
4	Написання переказу. Засоби покращення (удосконалення) тексту.	2	2
4	Структурно-орієнтований, процесуальний та жанровий, інтегративний підходи до написання тексту.	2	-
Разом		12	6

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	3
1	Організація абзацу. Пунктуація.	2	1
2	Робота з текстом-описом, текстом-розповіддю, текстом-інструкцією. Просторові та часові конектори.	2	-
2	Робота з текстом-роздумом, текстом-поясненням. Логічні конектори.	2	1

3	Типи викладу (генералізація, дефініція, класифікація, аналіз).	2	1
3	Типи викладу (порівняння, аналогія, ілюстрація, модалізація).	2	1
Разом		10	4

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання – письмове опитування	Питання для підготовки: Організація письмового тексту. Правила пунктуації. Організація абзацу.	Питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється в 1 бал.	5
	Групова робота в аудиторії	Підготовка завдань відповідно до теми практичного заняття : <i>Організація абзацу. Пунктуація.</i>	5 балів за практичне заняття. Кожне завдання практичної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів із урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи.	5
	Підсумковий тестовий контроль	Складання тестів/завдання на платформі Moodle за темою змістового модуля.	Проходження тестів/ виконання завдання оцінюється максимально в 5 балів.	5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
2	Теоретичне завдання – письмове опитування	Питання для підготовки: П'ять типів текстів. Їхні характеристики. Конектори.	Питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється в 1 бал.	5
	Групова робота в аудиторії	Підготовка завдань відповідно до теми практичного заняття : <i>Робота з текстом-описом, текстом-розповіддю, текстом-інструкцією, текстом-роздумом, текстом-поясненням. Просторові, часові, логічні конектори.</i>	5 балів за практичне заняття. Кожне завдання практичної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів із урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи.	5
	Підсумковий тестовий контроль	Складання тестів/завдання на платформі Moodle за темою змістового модуля.	Проходження тестів/ виконання завдання оцінюється максимально в 5 балів.	5
Усього за ЗМ 2	2			15

контр.з аходів				
3	Теоретичне завдання – письмове опитування	Питання для підготовки: Розумові операції і дії. Типи викладу.	Питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється в 1 бал.	5
	Групова робота в аудиторії	Підготовка завдань відповідно до теми практичного заняття: <i>Типи викладу: генералізація, дефініція, класифікація, аналіз, порівняння, аналогія, ілюстрація, модалізація.</i>	5 балів за практичне заняття. Кожне завдання практичної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів із урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи.	5
	Підсумковий тестовий контроль	Складання тестів/завдання на платформі Moodle за темою змістового модуля.	Проходження тестів/ виконання завдання оцінюється максимально в 5 балів.	5
Усього за ЗМ 3 контр.з аходів	2			15
4	Теоретичне завдання – письмове опитування	Питання для підготовки: Написання переказу. Структурно-орієнтований, процесуальний та жанровий, інтегративний підходи до написання тексту.	Питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється в 1 бал.	5
	Групова робота в аудиторії	Виконання завдань відповідно до теми лекції: <i>Засоби покращення тексту, підходи до написання тексту.</i>	5 балів за завдання. Кожне завдання практичної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів із урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи.	5
	Підсумковий тестовий контроль	Складання тестів/завдання на платформі Moodle за темою змістового модуля.	Проходження тестів/ виконання завдання оцінюється максимально в 5 балів.	5
Усього за ЗМ 4 контр.з аходів	2			15
Усього за змістм одулі контр.з аходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів

	контрольних заходів			
1	2	3	4	5
Залік	Усно-письмова частина; проходження тесту на платформі Moodle	Залік проводиться у комбінованій формі. Перша (усно-письмова) частина заліку передбачає виконання практичного завдання (з письмовою фіксацією відповіді), коментування виконаного завдання. Друга частина передбачає проходження тесту на платформі Moodle. Питання для підготовки до заліку: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11697 . У разі дистанційної форми навчання тести виконуються на платформі Moodle та розгорнута відповідь за тематикою розмовного проекту подається у ZOOM.	Усна частина представляє собою презентацію виконаного практичного завдання, за яке студент може отримати до 10 балів. Підсумковий тест складається з теоретичних питань і практичних тестових завдань, за які студент може отримати до 10 балів. Разом за залік студент може отримати до 20 балів.	20
	Практичне індивідуальне завдання (ІЗ)	Індивідуальне завдання передбачає виконання і усну презентацію двох практичних завдань (персонального завдання; творчого (групового) завдання, проекту)	ІЗ складається з 2-х завдань, за кожне з них студент може отримати до 10 балів. Зміст ІЗ та критерії оцінювання див за посиланням https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11697	20
Усього за підсумковий семестровий контроль	2			40

9. Рекомендована література

Основна

1. Каніболоцька О.А. Практика писемного мовлення з другої іноземної мови (англійської) : навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо-професійних програм «Мова і література (німецька), «Мова і література (французька)», «Мова і література (іспанська)», «Переклад (німецький)», «Переклад (французький)». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2022. 100 с.
2. Караєва Т.В. Ділова англійська мова: навчально-методичний посібник для студентів немовних спеціальностей. Мелітополь : ТДАТУ, 2019. 121 с.

3. Симоненко С.В. Business English Essentials: навчально-методичний посібник з розвитку навичок читання, говоріння та письма для магістрантів заочної форми навчання. Мелітополь : ТДАТУ, 2018. 50 с.
4. Bailey, S. Academic Writing: A Handbook for International Students (3rd ed.). New York, NY: Routledge, 2011. Retrieved from <http://cw.routledge.com/textbooks/bailey/>
5. Cullen P., French A., Jakeman V. The Official Cambridge Guide to IELTS Student's Book with Answers with DVD-ROM. UK : Cambridge, 2019. 354 p.

Додаткова

1. Morley J., Doyle P., Pople I. University Writing Course. Newbury: Express Publishing, 2020. 362 p.
2. Yakhontova, T. B. English Academic Writing for Students and Researchers (2nd ed.). Lviv, Ukraine: PAIS, 2018. Retrieved from https://mpacademicwriting.wikispaces.com/file/view/yakhontova_t_v_english_academic_writing.pdf

Інформаційні ресурси:

1. IELTS. URL: <https://ielts-up.com/listening/ielts-listening-sample-5.1.html>
2. IELTS. Writing. URL : <https://ieltsliz.com/ielts-writing-task-2/>
3. English Writing. URL : <https://learnenglish.britishcouncil.org/skills/writing>
4. English Writing. URL : <https://learnenglishteens.britishcouncil.org/skills/writing>
5. IELTS Writing. URL : <https://www.ielts-exam.net/IELTS-Writing-Samples/ielts-writing.htm>
6. IELTS Books. URL : <https://yourielts.ru/prepare-for-ielts/ielts-writing/ielts-essay-examples>
7. IELTS Writing. Samples. URL : <https://ielts-up.com/writing/ielts-writing-test.html>